Opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu nerkozastępczym

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Pielęgniarstwa Nefrologicznego, Kampus Lindleya, ul. Oczki 8, 02-007 Warszawa, pawilon 8, I piętro
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Janusz Wyzgał
Koordynator przedmiotu	Dr n. med. Joanna Sańko- Resmer
Osoba odpowiedzialna za sylabus*)*	Dr n. med. Joanna Sańko- Resmer
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Janusz Wyzgał Dr n. med. Joanna Sańko-Resmer Lek. Dorota Zygier

	Mgr Elżbieta Ryszkowska Mgr

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II rok semestr zimowy	**Liczba punktów ECTS**	3.00

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ **Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim**	**Liczba godzin**	**Kalkulacja punktów ECTS**
wykład (W)	10	0,25
seminarium (S)	18	0,5
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)	8	0,25
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1,0
Samokształcenie kontrolowane – przygotowanie dokumentacji przeprowadzonego badania	20	1,0
Razem	86	3,0

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Uzyskanie przez studenta specjalistycznej wiedzy i umiejętności z zakresu patofizjologii, epidemiologii, objawów klinicznych, metod rozpoznawania oraz powikłań przewlekłej choroby nerek w każdym wieku i stanie zdrowia pacjenta.
C2	Przygotowanie pielęgniarki do prowadzenia kompleksowej i nowoczesnej opieki nad pacjentem z przewlekłą chorobą nerek i jego rodziną.
C3	Przygotowanie pielęgniarki do pełnienia kluczowej roli w edukacji terapeutycznej pacjenta z przewlekłą chorobą nerek i jego rodziny.

C4	Przygotowanie pielęgniarki do profesjonalnego sprawowania roli lidera, doradcy i konsultanta zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu złożonych problemów farmakologicznych, dietetycznych, rehabilitacyjnych i diagnostycznych u pacjentów z przewlekłą chorobą nerek.
C5	Przygotowanie pielęgniarki do pracy w ramach stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa - CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa -ADO, hemodializa, hemodiafiltracja).
C6	Przygotowanie pielęgniarki do profesjonalnego działania na rzecz profilaktyki i prewencji przewlekłej choroby nerek w społeczeństwie.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	**Efekty w zakresie** *(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)*
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W17.	Zasady funkcjonowania zespołów interprofesjonalnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary świadczeń specjalistycznych, w tym zespołu psychiatrycznej opieki środowiskowej.
B.W22.	Gospodarkę wodno-elektrolitową i kwasowo-zasadową u pacjenta dializowanego.
B.W23.	Zasady i zakres farmakoterapii stosowanej u pacjenta dializowanego.
B.W24.	Uprawnienia zawodowe pielęgniarki w leczeniu dializami oraz standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT).
B.W25.	Zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa – CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa – ADO, hemodializa).
B.W26.	Przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową.
B.W27.	Kryteria kwalifikacji i procedury stwierdzenia śmierci mózgowej oraz warunki zaprzestania tlenoterapii daremnej.

B.W56.	Zastosowanie i zasady wykonywania badania ultrasonograficznego (USG) do oceny lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, oraz przepływu naczyniowego.
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
B.U9.	Diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą.
B.U10.	Oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej.
B.U18.	Stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej.
B.U25.	Wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi.
B.U27.	Sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (CRRT).
B.U28.	Planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem podczas dializy i hemodializy.
B.U29.	Modyfikować dawkę leków w trakcie hemodializy i dializy otrzewnowej zgodnie z ustalonym planem leczenia.
B.U30.	Planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu.
B.U79.	Wykonywać badania USG w celu lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, oraz przepływu naczyniowego.
B.U80.	Stwierdzać wskazania zdrowotne wynikające ze stanu pacjenta.

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie", a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	*(pole nieobowiązkowe)* **Efekty w zakresie**
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	

W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K4	Rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań
K5	Ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1	Hemodializa.	B.W17. B.W22. B.W23. B.W24. B.W25. B.W26. B.W27. B.W56.
Wykład 2	Dializa otrzewnowa.	B.W17. B.W22. B.W23. B.W24. B.W25. B.W26. B.W27. B.W56.
Wykład 3	Techniki ciągłe. Edukacja terapeutyczna w leczeniu nerkozastępczym.	B.W17. B.W22. B.W23. B.W24.

		B.W25. B.W26. B.W27. B.W56.
Seminarium 1	Budowa i funkcja układu moczowego. Epidemiologia chorób nerek. Czynniki ryzyka przewlekłej choroby nerek. Wybrane choroby nerek prowadzące do ich schyłkowej niewydolności-obraz kliniczny oraz pielęgnowanie pacjentów. Edukacja terapeutyczna chorego i jego rodziny Nerki a ciąża	B.W17. B.W22. B.W23. B.W24. B.W25. B.W26. B.W27. B.W56.
Seminarium 2	Przewlekła choroba nerek (pchn): wiadomości podstawowe, ogólne zasady postępowania w pchn, mineralne i kostne powikłania pchn, choroby sercowo-naczyniowe w pchn, układ krwiotwórczy w pchn, zaburzenia endokrynne w pchn, układ nerwowy w pchn. Ostra niewydolność nerek. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w chorobach nerek. Ostre stany zagrożenia życia w nefrologii. Odmienności leczenia chorób nerek u osób starszych	B.W17. B.W22. B.W23. B.W24. B.W25. B.W26. B.W27. B.W56.
Ćwiczenia 1	Terapie nerkozastępcze: hemodializa, ciągłe terapie nerkozastępcze i hybrydowe techniki dializacyjne, dializa otrzewnowa. Organizacja stacji dializ. Żywienie w chorobach nerek. Prezentacja przypadków, zadania do wykonania.	B.U9. B.U10. B.U18. B.U25. B.U27. B.U28. B.U29. B.U30. B.U79. B.U80. K4 K5
Ćwiczenia 2	Zasady kwalifikacji chorych do leczenia nerkozastępczego i metody dostępu do dializoterapii. Przewlekła opieka pielęgniarska nad chorym	B.U9. B.U10. B.U18. B.U25.

	przewlekłą chorobą nerek nefrologiczna. Organizacja Poradni Nefrologicznej. Promocja zdrowia w chorobach nerek. Prezentacja przypadków, zadania do wykonania.	B.U27. B.U28. B.U29. B.U30. B.U79. B.U80. K4 K5
Ćwiczenia 3	Badania laboratoryjne w chorobach nerek- interpretacja, wskazania, zadania pielęgniarki. Biopsja nerki - wskazania, rola pielęgniarki. Przykładowe badania, prezentacja przypadków, zadania do wykonania.	B.U9. B.U10. B.U18. B.U25. B.U27. B.U28. B.U29. B.U30. B.U79. B.U80. K4 K5
Ćwiczenia 4	Badania obrazowe w chorobach nerek interpretacja, wskazania, zadania pielęgniarki. Nefropatia po środkach cieniujących i polekowa- przyczyny, rozpoznawanie, zapobieganie- rola pielęgniarki Przykładowe badania, prezentacja przypadków, zadania do wykonania.	B.U9. B.U10. B.U18. B.U25. B.U27. B.U28. B.U29. B.U30. B.U79. B.U80. K4 K5

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Interna Szczeklika 2026/27. Medycyna Praktyczna, Kraków 2026.

2. Więcek A., Nieszporek T. Choroby nerek- kompendium PZWL Warszawa 2019

3.Białobrzeska B., Dębska-Ślizień A. Pielęgniarstwo nefrologiczne PZWL Warszawa 2015

Uzupełniająca

1. Kellum J., Bellomo R. et al. Ciągła terapia nerkozastępcza. Makmed Lublin 2016

2. Baum E. Jakość życia chorych poddawanych terapii nerkozastępczej UM Poznań 2017

3. Wielka Interna. Nefrologia pod redakcją Michała Myśliwca Tom1. Wydawnictwo Medical Tribune Polska

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W17. B.W22. B.W23. B.W24. B.W25. B.W26. B.W27. B.W56.	Zaliczenie teoretyczne	1.100% obecność na wykładach i seminariach. 2. Student zalicza test zamknięty, jeżeli uzyska minimum 60% 5,0 od 90% 4,5 od 85% 4,0 od 75% 3,5 od 70% 3,0 od 60%
B.U9. B.U10. B.U18. B.U25. B.U27. B.U28. B.U29. B.U30. B.U79. B.U80. K4 K5	Zaliczenie praktyczne	1. 100% obecność na zajęciach praktycznych 2. prawidłowo przeprowadzone: -wywiad z pacjentem, - wykonanie pomiarów i analiz, - edukacji zdrowotnej pacjenta, rodziny, -opracowanie planów opieki pielęgniarskiej, -przygotowanie sprawozdania z opieki pielęgniarskiej

		-wykonanie zabiegów i czynności pielęgniarskich. -omówienie przypadku

9. INFORMACJE DODATKOWE

Zajęcia kończą się testem- o formie i terminie testu zostaną Państwo poinformowani w trakcie zajęć praktycznych. Zgodnie z Regulaminem Studiów, nie przewidujemy możliwości odbywania zajęć z inną grupą, czy zamiany studentów między grupami – nie dotyczy to studentów, którzy mają pisemną zgodę Dziekana na Indywidualną Organizację Studiów (IOS).
Studenci posiadający zgodę Dziekana na IOS, proszeni są o ustalenie trybu odbywania zajęć przed ich rozpoczęciem.
Zaliczenie zajęć z przedmiotu" Opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu nerkozastępczym" na podstawie obecności na wszystkich zajęciach, opisu procesu pielęgnacyjnego i zaliczenia testu (60% prawidłowych odpowiedzi).
Kontakt mailowy z osobami prowadzącymi zajęcia:
prof. Janusz Wyzgał: janusz.wyzgal@wum.edu.pl
dr Dorota Zygier: dorota.zygier@wum.edu.pl
dr n. med. Joanna Sańko- Resmer joanna.sanko-resmer@wum.edu.pl
mgr Elżbieta Ryszkowska: elzbieta.ryszkowska@wum.edu.pl
Na ćwiczeniach obowiązuje odzież ochronna i obuwie na zmianę.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich